

Täysistunto

Torstai 8.6.2017 klo 16.01—19.46

3.2. Suullinen kysymys eläinsuojelulain uudistamisesta (Touko Aalto vihr)

Suullinen kysymys SKT 91/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Aalto.

Keskustelu

16.22 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa puhemies! Eilen järjestettiin tiedotustilaisuus eläinsuojelulaista. Kiitän ministeri Leppää siitä, että kävitte esittelemässä lakia myös vihreiden eduskuntaryhmälle.

Eläinsuojelulakia on valmisteltu pitkään. Uudistuksen on toivottu tekevän Suomesta tuotantoeläinten hyvinvoinnin edelläkävijämaan ja mallimaan. Valitettavasti hallituksen esitysluonnos ei vastaa näihin odotuksiin kaikilta osin. Nautojen ja sikojen hyvinvointi varmistetaan mahdollistamalla jaloittelu, liikkuminen ja ulkoilu. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Lakiluonnos ei kuitenkaan ole tuomassa merkittävää parannusta tuotantoeläinten olosuhteisiin. Sen kummemmin parsinavettoja kuin porsitushäkkejäkään ei olla kieltämässä. Lisäksi sikojen tiineytyshäkkin kieltämiselle esitetään hämmästyttävän pitkää 15 vuoden siirtymäaika. Kysynkin ministeri Lepältä: Miksei näihin keskeisiin tuotantoeläinten hyvinvoinnin ongelmiin esitetä helpotusta? Eikö ministeri näe, että suomalaisen ruoantuotannon vahvuus on nimenomaan tuotannon eettisyys ja eläinten hyvät olosuhteet?

16.23 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Uusi eläinsuojelulakiluonnos, joka nyt on esitelty ja lähtee tuossa syksyn korvalla lausunnolle, on laki eläinten hyvinvoinnista. Tällä halutaan korostaa sitä, että jokaisen suomalaisen tehtävänä on huolehtia eläinten hyvästä hoidosta, oli kysymyksessä sitten harraste-eläin tai oli kysymyksessä tuotantoeläin. Tämä lakiluonnos pitää sisällään erittäin paljon merkittäviä muutoksia, jotka modernisoivat jo jälkeenyänyttä lakia, joka meillä tällä hetkellä on voimassa. Siihen tulee monia, monia parannuksia eläinten hyvinvointiin. Mutta pitää myöskin muistaa se, mikä meidän rakenteemme tuotantoeläinpuolella Suomessa on. Se poikkeaa monella tavalla muista Pohjoismaista, puhumattakaan nyt sitten, jos kauemmas mennään.

Mutta tällä lailla tulee monia, monia hyviä asioita kivunlievitykseen. Siellä tulee myöskin selvät määräajat näiden muutamien asioiden kieltämiseen suoraan. Siellä tulee ilmoitusvelvollisuuksia lisää, siellä tulee viranomaisyhteistyön lisäämistä ja niin edelleen. Tämä lakiluonnos on mielestäni erinomaisen hyvä. Nyt kun se lausunnolle lähetetään, [Puhemies koputtaa] niin kommentteja otamme mielellämme vastaan ja sitten arvioimme asiaa uudelleen ennen hallituksen esitystä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2017 vp

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.24 **Touko Aalto vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eläinsuojelulaissa käsitellään tuotantoeläinten lisäksi myös lemmikkieläimiä. Liian pitkälle menevälle jalostamiselle asetettavat rajoitukset ovat tervetulleita. Lakiehdotuksessa ei silti, odotusten vastaisesti, esitetä toimia kissojen ja koirien tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin vahvistamisesta. Niin kutsutulla siruttamisella voitaisiin tehokkaasti puuttua haitalliseen pentutehtailuun. Samalla kadonneiden lemmikkien löytäminen helpottuisi. Eläinten lopettamiseen ei tarvitsisi turvautua yhtä usein, etenkin kun lakiuudistuksen myötä löytöeläinten säilytysaika lyhenisi. Arvoisa ministeri Leppä: miksi tätä asiaa ei ole otettu mukaan lakiluonnokseen ja oletteko valmis harkitsemaan sen lisäämistä lakiin lausuntokierroksen jälkeen?

16.25 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä rodunjalostuksen ja jalostuksen eteenpäinmeno väärään suuntaan halutaan tällä lailla topata. Se on ihan selvä, olen siinä kysyjän kanssa samaa mieltä. Tästä on jo joitakin huonoja esimerkkejä olemassa tuolla lemmikkieläinpuolella. Tällä halutaan nyt selkeästi puuttua tähän vallitsevaan käytäntöön ja tilanteeseen.

Tämä merkintä ja uudet järjestelmät siihen: On hyvä, että siihen nyt otetaan kantaa tämän lausuntokierroksen aikana ja sitten katsomme tämän palautteen perusteella, minkälaisiin toimiin on syytä ryhtyä. Siksi odotan erittäin mielenkiinnolla ja avoimin mielin myöskin sitä lausuntokierrosten lopputulosta.

16.25 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sivistyneen yhteiskunnan mitta on varmasti se, miten pidämme huolta niistä, jotka eivät kykene itse itsensä puolesta puhumaan, ja siinä mielessä on tärkeää, että eläinsuojelulakia uudistetaan kunnianhimoisin tavoittein. Eläinsuojelujärjestöt esittivät kuitenkin huolta tämän suhteen, ja heidän mielestään nämä tavoitteet eivät ole riittävän kunnianhimoisia ja täällä on selkeitä puutteita, muun muassa jatkuvan juomaveden saanti eläintenpitopaikoissa. Toivon, että näihin tulee parannusta sitten, kun tämä esitys tulee eduskuntaan.

Puhemies! Haluaisin myös nostaa tässä yhteydessä esille kysymyksen eläinsuojeluvaltuutetusta. Viime kaudella oli eläinsuojeluvaltuutetun virka, jonka sosiaalidemokraatit halusivat hallitusohjelmaan ja toteuttivat, ja tämä hallitus nyt sitten siitä luopui. Kysyisinkin ministeriltä: voisitteko osoittaa tiettyä tulevaisuuteen katsomista siinä suhteessa, että voisitte palauttaa eläinsuojeluasiamiehen viran samassa yhteydessä, kun eläinsuojelulakia uudistetaan?

16.27 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tuo eläinsuojeluasiamiehen virka oli määräaikainen ja se määräaika kului loppuun, ja sitä määräaikaa ei sitten jatkettu. Katsotaan sitäkin tilannetta.

Mutta mitä sitten tulee näihin muihin säädöksiin, niin pitää muistaa se, että meillä laki luo pohjan tälle kaikelle, jota sitten täydennetään alempiasteisilla säädöksillä, asetuksilla ja niin edelleen, ja tästä muodostuu se iso kokonaisuus, tämä eläinten hyvinvointilaki, joka nyt sitten kaiken kaikkiaan eläimille mahdollisuuksia turvaa, niin kuin se turvaa.

Kaikkein tärkein asia on se, että meillä ihmisillä, ihan jokaisella, on oma vastuu ja oma vastuuntunto eläimistä ja siitä, että niitä kohdellaan ja pidetään hyvin. Se on meidän kaik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2017 vp

kien vastuulla. Siinä yksi virkamies ei voi kovin paljoa tehdä, mutta me jokainen voimme tehdä paljon, ja siihen haastan ihan jokaista suomalaista, että me kohtelemme kaikissa tilanteissa kaikenlaisia eläimiä hyvin.

16.28 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vanha laki on kohta 20 vuotta vanha. Uudelta odotetaan erittäin paljon uudistuksia.

Suurin osa kuluttajista, melkein 100 prosenttia suomalaisista, haluaa, että eläimiä kohdellaan tulevaisuudessa vielä paremmin kuin tänä päivänä. Tässä tulee nyt ongelma, koska lihantuottajat, muun muassa sianlihantuottajat, saavat todella alhaista hintaa sianlihasta, melkein alhaisinta koko EU:ssa. Kuinka tämä yhtälö tehdään niin, että molemmat ovat tyytyväisiä, että eläimet saavat hyvän elämän ja myös lihantuottajat saavat sellaisen hinnan tuotteestaan, että he pystyvät jatkamaan tuottajan taivaltaan?

Sen sanon vielä, että tässä luonnoksessa on paljon hyvää, mutta siellä on asioita, joissa on toivomisen varaa.

16.29 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin tärkeä huomio on se, minkälainen mahdollisuus kannattavaan tuotantoon on olemassa, ja tämä tasapaino ei tällä hetkellä Suomessa ole kunnossa. Viljelijät ovat erityisesti taloudellisessa ahdingossa, kannattavuus on heikko, ja tähän on meidän väkisinkin ja pakosti saatava muutosta. Tämä korreloi ihan kaikkeen siihen, mitä me eläinsuojelulta, ympäristönsuojelulta vaadimme.

On selvää, että suomalainen tuotanto, olkoon se mitä laatua tahansa, on korkealuokkainen, on jäljitettävää, on eettistä ja on kestävä, ja sen pitää näkyä myöskin hinnassa, mitä tuottajat tuotteistaan saavat. Nyt se ei valitettavasti sitä tee: mennään aivan liikaa hintavedolla ja sillä, että hinta määrittelee kaiken. Ruoalla — kun tässä puhuttiin tuotantoeläimistä — on hinta, mutta sillä on myös arvo, ja mitä paremmin me kohtelemme eläimiä, mitä paremmin me hoidamme ympäristöasioita, mitä enemmän me olemme kestäviä, sen enemmän sillä on arvoa, ja sen pitää näkyä tulevaisuudessa enemmän hinnassa. Tästä meillä myöskin hallitusohjelmassa on kirjaukset, ja tähän tullaan palaamaan, kun Ilkka Mäkelän, selvitysmiehen raportti tämän kuun lopussa valmistuu.

16.30 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olemme varmasti kaikki sitä mieltä, että tulevaisuudessa eettiset tuotantomenetelmät ja eettisen lihan myynti tulevat kohdistumaan niille maille, jotka huolehtivat parhaiten eläimistään. En usko, että Aasian markkinoilla on kovinkaan nopeasti ja ripeästi kysyntää siitä, kuinka täällä kohdellaan eläimiä, mutta varmasti lähimarkkinat tulevaisuudessa arvostavat sitä, että eläimiä kohdellaan hyvin. Kysyisin: onko ajateltu nyt vahvasti sitä, että voitaisiin lähteä vapaaehtoiseen digitaaliseen valvontaan niin tiloilla kuin teurastamoilla, jolloin elinkeinonharjoittaja antaa tarkastajan pyytäessä luvan käyttää videovalvontaa, jota jo tälläkin hetkellä tuottajilla on hyvin laajasti käytössään?

Ja toisena asiana: kyllähän nyt on niin, että koirien hengitysvaikeudet, polviluksaatiot tulevat tässä sellaiselle tasolle, että ihmisten mieltymysten mukaan tässä maassa ei enää saa jalostaa lemmikkieläimiä.

16.31 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän viimeksi mainittuun: Olen aivan samaa mieltä, elikkä sen takia nämä kir-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2017 vp

jaukset tässä laissa ovat, ja niitä vielä täsmennetään alempiasteisilla säädöksillä. Se on ihan selvää.

Mitä tulee näihin muihin toimenpiteisiin, mitä ala voi itse tehdä, eri järjestöt voivat tehdä: Kannustan siihen ilman muuta. Mitä avoimempaa meillä tämä toiminta on, sen luotettavampaa se on, ja se ihan varmasti heijastuu myöskin markkinoille. Nämä korreloivat ja kulkevat käsi kädessä ilman muuta.

Kysymyksen käsittely päättyi.